

FRANTIŠEK: Apoštolský list všetkým zasväteným osobám pri príležitosti Roku zasväteného života

Drahí zasvätení muži a ženy!

Píšem vám ako nástupca sv. Petra, ktorému Pán Ježiš zveril úlohu posilňovať bratov vo viere (porov. Lk 22, 32), a píšem vám aj ako váš brat, zasvätený Bohu rovnako ako vy.

Ďakujeme spoločne Otcovi, ktorý nás povolal nasledovať Ježiša v plnom stotožnení sa s jeho evanjeliom a v službe Cirkvi a vliat do našich srdc Ducha Svätého, ktorý nám dáva radosť a umožňuje nám pred celým svetom vydávať svedectvo o jeho láske a milosrdenstve.

Na želanie mnohých z vás a Kongregácie pre inštitúty zasväteného života a spoločnosti apoštolského života som sa rozhodol pri príležitosti 50. výročia dogmatickej konštitúcie o Cirkvi *Lumen gentium*, ktorá v šiestej kapitole hovorí o rehoľníkoch, ako aj dekrétu *Perfectae caritatis* o obnove rehoľného života vyhlásiť Rok zasväteného života. Začne sa 30. novembra tohto roku, na Prvú adventnú nedeľu, a skončí sa na sviatok Obetovania Pána 2. februára 2016.

Po porade s Kongregáciou pre inštitúty zasväteného života a spoločnosti apoštolského života som určil na tento rok tie isté ciele, aké Ján Pavol II. predložil Cirkvi na začiatku tretieho tisícročia, čím istým spôsobom znovu potvrdil to, čo už uviedol v exhortácii *Vita consecrata*: „Nemáte len spomínať a rozprávať o slávnej minulosti, ale aj budovať nové veľké dejiny! Hľadte do budúcnosti, ku ktorej vás vedie Duch, aby znovu s vami konal veľké diela“ (110).

I - Ciele roku zasväteného života

1. Prvým cieľom je hľadiť na minulosť s vďačnosťou. Každý inštitút vychádza z bohatých dejín charizmy. Na jeho počiatku je vždy konanie Boha, ktorý vo svojom Duchu povoláva niektorých ľudí na nasledovanie Krista zblízka, na pretlmočenie evanjelia do istej konkrétnej formy života, na čítanie znamení čias očami viery a tvorivé odpovedanie na potreby Cirkvi. Skúsenosť z tohto počiatku sa ďalej rozširovala a zapájaním sa ďalších členov v nových geografických a kultúrnych kontextoch rozvíjala. Tak sa zrodili nové spôsoby uskutočňovania charizmy, nové iniciatívy a prejavy apoštolskej lásky. Je to ako so semenom, ktoré sa stáva stromom a rozpína svoje konáre.

V tomto roku bude vhodné, keď si každá charizmatická rodina pripomenie svoje začiatky a svoj dejinný vývoj, aby sa poďakovala Bohu za to, že dal Cirkvi toľké dary, ktoré ju robia krásnou a schopnou podujať sa na každé dobré dielo (porov. *Lumen gentium*, 12).

Na zachovanie živej identity, ako aj na posilnenie jednoty rodiny a zmyslu je členov pre spolupatričnosť je nevyhnutné vyrozprávať svoj príbeh. Nejde pritom len o akýsi archeologický výskum alebo pestovanie neúžitocnej nostalgie, ale skôr o to, znovu prejsť po ceste minulých generácií a vziať si z nej iskry inšpirácie, vysoké ideály, plány, hodnoty, ktoré ich motivovali, a začínať pritom od zakladateľov, zakladateľiek a prvých komunít. Je to aj cesta uvedomiť si, ako sa prežívala vaša charizma v dejinách, aká tvorivosť z nej vytryskla, akým ťažkostiam musela čeliť a ako ich prekonala. Tak je možné odhaliť aj nedostatky, ktoré sú dôsledkom ľudských slabostí, niekedy aj pozabudnutia na základné aspekty vlastnej charizmy. Všetko to je poučné a stáva sa podnetom na obrátenie. Vyrozprávať svoj príbeh znamená vzdať Bohu chválu a poďakovať mu za všetky jeho dary.

Osobitne mu ďakujeme za posledných päťdesiat rokov od Druhého vatikánskeho koncilu, ktorý pre celú Cirkev predstavuje „závan“ Ducha Svätého. Vďaka nemu uskutočnil zasvätený život plodnú cestu obnovy, ktorá bola so svojimi svetlými i tienistými stránkami časom

milosti, poznamenaným prítomnosťou Ducha Svätého.

Nech tento Rok zasväteného života je aj príležitosťou, aby sme s pokorou a s veľkou dôverou v Boha Lásku (porov. 1 Jn 4, 8) priznali svoju krehkosť a prežívali ju ako skúsenosť milosrdnej lásky nášho Pána; nech je tiež príležitosťou neochvejne hlásať a radostne svedčiť pred svetom o tom, koľká svätosť a životná sila je prítomná v tých, ktorí boli povolání nasledovať Krista v zasvätenom živote.

2. Tento rok nás okrem toho vyzýva, aby sme prítomnosť prežívali s nadšením. Vďačná spomienka na minulosť nás pobáda, aby sme v poslušnosti tomu, čo dnes Duch hovorí Cirkvi, čoraz hlbšie uskutočňovali konštitučné prvky nášho zasväteného života.

Od počiatkov mníšskeho hnutia až po dnešné „nové komunity“ sa každá forma zasväteného života rodí z volania Ducha nasledovať Krista, ako to učí evanjelium (porov. Perfectae caritatis, 2). Pre zakladateľov a zakladateľky je v absolútnom zmysle regulou evanjelium a každá iná regula mala byť len iným vyjadrením evanjelia a pomôckou na prežívanie evanjelia naplno. Ich ideálom bol Kristus a vnútorné stotožnenie sa s ním až do tej miery, že mohli so sv. Pavlom povedať: „Pre mňa žiť je Kristus“ (Flp 1, 21); jediným zmyslom rehoľných sľubov je uskutočňovanie tejto vášnivej lásky.

Otázka, ktorú si v tomto roku máme položiť, znie: či aj pre nás je evanjelium výzvou; či skutočne predstavuje vademékum pre náš každodenný život a rozhodnutia, ktoré musíme robiť. Evanjelium je náročné a vyžaduje si, aby sme ho prežívali radikálne a úprimne. Nestačí ho len čítať (hoci čítanie a štúdium je stále veľmi dôležité), nestačí o ňom len meditovať (a robiť to denne s radosťou). Ježiš od nás žiada, aby sme ho uskutočňovali, aby sme žili podľa jeho slov.

Musíme sa preto ďalej pýtať: je Ježiš skutočne našou prvou a jedinou láskou, ako sme si predsavzali, keď sme skladali svoje sľuby? Iba ak to tak je, môžeme a musíme milovať v pravde každého človeka, ktorého stretáme na našej ceste, pretože sme sa od Ježiša naučili, čo je to láska a ako treba milovať: budeme vedieť milovať, lebo budeme mať jeho srdce.

Naši zakladatelia a zakladateľky pocítili v sebe súciti, ktorý sa dotkol Ježiša, keď videl, že zástupy sú ako osamotené ovce bez pastiera. Tak ako Ježiša viedol tento súciti k tomu, že im daroval svoje slovo, uzdravil chorých, dal im chlieb, aby sa nasýtili, a obetoval aj svoj vlastný život, tak aj zakladatelia sa rôznymi spôsobmi dali do služby ľuďom, ku ktorým ich Duch poslal: prosebnou modlitbou, hlásaním evanjelia, katechézou, vyučovaním, službou chudobným a chorým. Fantázia lásky nepozná hranice a dokáže otvárať nespočetné cesty, ktorými možno prinášať dych evanjelia do najrôznejších kultúr a sociálnych prostredí.

Rok zasväteného života sa pýta aj na našu vernosť poslaniu, ktoré nám bolo zverené. Zodpovedajú naše služby, naše diela, naša prítomnosť tomu, čo Duch žiadal od našich zakladateľov; sú primerané cieľom, ktoré sledujeme v dnešnej spoločnosti a Cirkvi? Existuje niečo, čo by sme mali zmeniť? Máme rovnakú vášnivú lásku k ľuďom, sme k nim tak blízko, aby sme s nimi mohli prežívať ich radosti i bolesti, aby sme skutočne chápali ich potreby a vedeli im pomôcť ich naplniť? „Rovnaká veľkodušnosť a obetavosť, aká poháňala zakladateľov“ – žiadal už sv. Ján Pavol II. – „musí pohýňať i vás, ich duchovných synov a dcéry, aby ste uchovali charizmy živé. Samotnou silou Ducha, ktorou povstali, sa naďalej obohacujú a prispôsobujú, nestrácajú svoj pravý charakter, aby mohli slúžiť Cirkvi a

privádzať k plnosti nastolenie Božieho kráľovstva.“¹

Keď si pripomíname vlastné počiatky, objavíme ďalší dôležitý prvok projektu zasväteného života. Zakladatelia a zakladateľky boli fascinovaní jednotou dvanástich apoštolov okolo Ježiša, duchom komúnia, ktorým sa prvé spoločenstvo v Jeruzaleme vyznačovalo. Založením vlastných spoločenstiev mal každý z nich v úmysle napodobniť tieto evanjeliové vzory - byť jedno srdce a jedna duša, tešiť sa z Pánovej prítomnosti (porov. Perfectae caritatis, 15).

Prežívať prítomnosť s nadšením znamená stať sa „odborníkmi na komúniu“, „svedkami a tvorcami toho Božieho ‚plánu pre spoločenstvo‘, ktorý je zavŕšením ľudských dejín“². V spoločenstve charakterizovanom sporní, problematickým spolužitím rozdielnych kultúr, utláčaním tých najslabších, nerovnosťou sme povolaní ponúknuť konkrétny model spoločenstva, ktoré umožňuje žiť v bratských vzťahoch, lebo uznáva dôstojnosť každej osoby a delí sa o dary, ktoré každý prináša.

Buďte teda ženami a mužmi komúnia; buďte odvážne prítomní tam, kde sú rozdiely a napätia, a buďte tam dôveryhodným znamením prítomnosti Ducha, ktorý v srdciach zapaluje nadšenie, aby všetci boli jedno (porov. Jn 17, 21). Prežívajte mystiku stretnutia, „schopnosť vnímať, počúvať druhých ľudí, schopnosť spoločne vytvárať cestu, metódu“³. Dajte sa pritom inšpirovať vzťahom lásky prúdiacej medzi božskými osobami (porov. 1 Jn 4, 8), ktorý je vzorom každého vzťahu medzi osobami.

3. Objasť budúcnosť s nádejou - to je tretí cieľ tohto roka. Vieme, s akými ťažkosťami sa borí zasvätený život v jeho najrôznejších formách: predovšetkým v západnom svete je to úbytok povolaní a prestarnutosť, ďalej ekonomické problémy v dôsledku vážnej svetovej finančnej krízy, výzvy internacionalizácie a globalizácie, nástrahy relativizmu, marginalizácie a spoločenskej bezvýznamnosti... Práve v tejto neistej situácii, ktorú prežívame spoločne s mnohými našimi súčasníkmi, uskutočňuje sa naša nádej, plod viery v Pána dejín, ktorý nám neprestajne opakuje: „Neboj sa [...], veď ja som s tebou“ (Jer 1, 8).

Nádej, o ktorej hovoríme, sa nezakladá na počtoch a dielach, ale na tom, ktorému sme uverili (porov. 2 Tim 1, 12) a pre ktorého „nič nie je nemožné“ (Lk 1, 37). Je to nádej, ktorá nesklame a ktorá umožní zasvätenému životu napísať veľké dejiny aj v budúcnosti, do ktorej máme upierať svoj pohľad, vedomí si toho, že nás do nej vedie Duch Svätý, aby s nami naďalej konal veľké veci.

Neupadnite do pokušenia čísel a výkonnosti a už vôbec nie do pokušenia spoliehať sa na vlastné sily. Skúmajte horizonty vášho života a aktuálnej chvíle „s pozornou bdelosťou“⁴. S Benediktom XVI. vám znovu hovorím: „Nespájajte sa prorokmi nešťastia, ktorí v dnešných časoch ohlasujú koniec a stratu zmyslu zasväteného života v Cirkvi; oblečte si radšej Ježiša Krista a vyzbrojte sa zbraňami svetla - ako nabáda sv. Pavol (porov. Rim 13, 11 - 14) - ostanúc tak bdelí a pozorní“⁵. Pokračujme na našej ceste a vždy znovu vykročme s dôverou v Pána.

Obraciam sa predovšetkým na vás, mladí zasvätení. Ste prítomnosťou, pretože už aktívne žijete vo svojich inštitútoch, významne ich obohacujúc svojou sviežou a veľkodušnou voľbou. No zároveň ste ich budúcnosťou, pretože čoskoro budete povolaní prevziať do svojich rúk vedenie duchovného života, formácie, služby i misie. V tomto roku budete protagonistami dialógu s generáciou, ktorá je pred vami. V bratskom spoločenstve sa môžete obohatiť jej

skúsenosťami a múdrosťou a zároveň jej môžete znovu ukázať ideály, ktoré mala pri svojich začiatkoch, ponúknuť rozlet a sviežosť svojho nadšenia, aby ste tak spoločne mohli nachádzať nové spôsoby, ako prežívať evanjelium a čoraz primeranejšie odpovedať na požiadavku svedčiť o ňom a ohlasovať ho.

Potešil som sa, keď som sa dozvedel, že máte príležitosti stretať sa spoločne s ďalšími mladými z iných inštitútov. Nech sa takéto stretnutie stane zvyčajným spôsobom, ako prežívať spoločenstvo, vzájomnú oporu a jednotu.

II - očakávania spojené s Rokom zasväteného života

Čo zvlášť očakávam od tohto milostivého Roku zasväteného života?

1. Aby vždy platilo to, čo som raz povedal: „Tam, kde sú rehoľníci, tam je radosť.“ Sme povolani, aby sme zakúšali a ukazovali, že Boh je schopný naplniť naše srdce a urobiť nás šťastnými bez toho, aby sme museli svoje šťastie hľadať inde; že opravdivé bratstvo prežívané v našich komunitách živí našu radosť; že naše úplné oddanie sa službe Cirkvi, rodinám, mladým, starým a chudobným nám umožňuje ľudsky sa realizovať a dáva plnosť nášmu životu.

Nech medzi nami nevidno smutné tváre, nespokojných a neuspokojených ľudí, pretože „nasledovanie so smútkom je smutné nasledovanie“. Aj my, ako všetci ostatní muži a ženy, prežívame ťažkosti, noc ducha, sklamanie, choroby, úbytok síl v dôsledku staroby. Práve preto musíme nájsť „dokonalú radosť“: naučiť sa spoznať tvár Krista, ktorý sa nám stal podobným vo všetkom, a tak zakúsiť radosť z toho, že môžeme byť podobní jemu, ktorý z lásky k nám neváhal podstúpiť smrť na kríži.

V spoločnosti, ktorá vyvyšuje kult výkonnosti, zdravia, úspechu a ktorá marginalizuje chudobných a vylučuje „stratených“, môžeme svojím životom svedčiť o pravdivosti slov Písma: „Keď som slabý, vtedy som silný“ (2 Kor 12, 10).

Na zasvätený život sa dá dobre aplikovať to, čo som napísal v apoštolskej exhortácii Evangelii gaudium, citujúc homíliu Benedikta XVI.: „Cirkev sa nešíri prozelytizmom, ale príťažlivosťou“ (14). Áno, zasvätený život sa nešíri tým, že sa organizujú kampane za duchovné povolania, ale tým, že sú mladí muži a ženy, ktorých stretáme, nami priťahovaní, ak v nás vidia šťastných mužov a ženy! Takisto apoštolská účinnosť zasväteného života nezávisí od účinnosti a sily jeho prostriedkov. To váš život musí rozprávať; život odrážajúci radosť a krásu prežívania evanjelia a nasledovania Krista.

Aj vám chcem povedať to, čo som povedal cirkevným hnutiam na vigíliu Zoslania Ducha Svätého: „Základnou hodnotou Cirkvi je žiť evanjelium a vydávať svedectvo o našej viere. Cirkev je soľou zeme a svetlom sveta, je povolaná zachovať v spoločnosti kvas Božieho kráľovstva a to robí v prvom rade svojím svedectvom; svedectvom o bratskej láske, solidarite, spoluúčasti“ (18. mája 2013).

2. Očakávam, že „prebudíte svet“, pretože znakom, ktorý charakterizuje zasvätený život, je prorocko. Ako som povedal generálnym predstaveným: „Evanjeliová radikálnosť sa nepožaduje len od rehoľníkov, požaduje sa od všetkých. Ale rehoľníci nasledujú Pána osobitným spôsobom, a to prorockým spôsobom.“ A to je priorita, ktorá sa teraz vyžaduje: „Byť prorokmi, ktorí svedčia o tom, ako Ježiš žil na tejto zemi... Rehoľník sa nikdy nemôže vzdať prorokovania“ (29. novembra 2013).

Prorok dostáva od Boha schopnosť skúmať dejiny, v ktorých žije, a vysvetľovať udalosti v nich: je ako strážca, ktorý bdie počas noci a vie, kedy príde brieždenie (porov. Iz 21, 11 - 12). Pozná Boha a pozná mužov a ženy, svojich bratov a sestry. Je schopný rozlíšiť a aj odsúdiť zlo hriechu a nespravodlivosti, pretože je slobodný a nemusí sa zodpovedať iným pánom, len Bohu; nemá iné záujmy, len Božie záujmy. Prorok stojí zvyčajne na strane chudobných a bezbranných, lebo vie, že sám Boh je na ich strane.

Neočakávam teda, že budete udržiavať pri živote „utópie“, ale že dokážete vytvárať „iné miesta“, kde sa žije podľa evanjeliovej logiky darovania, bratstva, prijatia odlišnosti, vzájomnej lásky. Kláštory, spoločenstvá, centrá spirituality, citadely (mestečká, ktoré zakladajú cirkevné hnutia), školy, nemocnice, azylové domy a všetky tie miesta, ktoré vznikli vďaka láske k bližnému a charismatickej tvorivosti a ktoré ešte s ďalšou tvorivosťou, inšpirovanou evanjeliom, vzniknú, musia sa čoraz väčšími stávať kvasom pre spoločnosť, tým „mestom na vrchu“, ktoré hlása pravdu a moc Ježišových slov.

Niekedy môže prísť pokušenie ujsť, zbaviť sa úlohy proroka, pretože je veľmi náročná, pretože sme unavení, sklamaní z výsledkov, ako sa to stalo Eliášovi i Jonášovi. Ale prorok vie, že nikdy nie je sám. Aj nás, rovnako ako Jeremiáša, Boh uisťuje: „Neboj sa [...], veď ja som s tebou, aby som ťa vyslobodil“ (Jer 1, 8).

3. Reholníci a reholníčky, podobne ako ostatné zasvätené osoby, sa zvyknú, ako som už spomenul, označovať za „odborníkov na komúnie“. Preto očakávam, že „spiritualita spoločenstva“, o ktorej hovoril sv. Ján Pavol II., sa stane skutočnosťou a že budete prví, čo sa chopia „veľkej výzvy, ktorá je pred nami“ v tomto novom tisícročí - „urobiť z Cirkvi dom a školu spoločenstva“⁶. Som si istý, že v tomto milostivom roku budete vážne pracovať na tom, aby sa ideál bratstva, ktorý sledovali zakladatelia a zakladateľky, rozvíjal na rozličných úrovniach, akoby na sústredných kruhoch.

Spoločenstvo sa prežíva predovšetkým v rámci jednotlivých komunit daného inštitútu. Preto vás pozývam, aby ste si v tejto súvislosti znovu prečítali viaceré moje príhovory, v ktorých bez prestania opakujem, že kritika, klebety, závišť, žiarlivosť, nepriateľstvá sú postoje, ktoré nemajú právo prebývať v našich domoch. Za tohto predpokladu sa však pred nami otvára takmer nekonečná cesta lásky, ktorej cieľom je vzájomné prijatie a pozornosť, spoločné podieľanie sa na materiálnych a duchovných dobrách, bratské napomínanie, rešpektovanie najslabších... Ide o „mystiku spoločného života“, ktorá náš život robí „svätým putovaním“⁷. Keď berieme do úvahy, že naše komunity sa stávajú čoraz internacionálnejšími, musíme sa tiež pýtať na vzťah medzi ich členmi z rôznych kultúr. Ako umožniť každému, aby sa prejavil, aby bol prijatý s jeho špecifickými darmi, aby sa stal naplno spoluzodpovedným?

Okrem toho očakávam, že sa bude rozvíjať aj komúnie medzi členmi rôznych inštitútov. Či by nemal byť tento rok príležitosťou, aby sme s väčšou odvahou vyšli za hranice vlastného inštitútu a na lokálnej i globálnej úrovni spoločne vytvárali formačne, evanjelizačne a sociálne zamerané plány? Takto je možné účinnejšie vydávať skutočne prorocké svedectvo. Spoločenstvo a stretnutie rôznych chariziem a duchovných povolání je cestou nádeje. Nikto nevybuduje budúcnosť izolovane, ani len vlastnými silami, ale keď sa stotožní s pravdou o spoločenstve, ktoré sa otvára stretnutiu, dialógu, počúvaniu, vzájomnej pomoci a ktoré nás chráni pred prílišnou zaujatosťou sebou samými.

Zasvätený život je zároveň povolaný na to, aby sa usiloval o úprimnú súčinnosť medzi všetkými povolaniami v Cirkvi, počnúc kňazmi a laikmi, a aby sa tak „rozvíjala spiritualita spoločenstva najmä vnútri neho, potom aj v cirkevnom spoločenstve a mimo neho“⁸.

4. Ďalej od vás očakávam to, čo očakávam od všetkých členov Cirkvi: vyjsť zo seba samých a ísť na periférie života. „Chodte do celého sveta“ boli posledné slová, ktorými sa Ježiš obrátil na svojich učeníkov a ktorými sa dnes znova obracia aj na nás (porov. Mk 16, 15). Celé ľudstvo na to čaká: ľudia, ktorí stratili nádej, rodiny v núdzi, opustené deti, mladí, ktorí nemajú budúcnosť, opustení chorí a starí, bohatí presýtení majetkom, no s prázdny srdcom, muži a ženy, ktorí hľadajú zmysel života a túžia po božskom...

Nesťahujte sa do seba, nedajte sa zadusiť malými domácimi hádkami, nestaňte sa väzňami vašich problémov. Tie sa vyriešia, keď vyjdete von a pomôžete druhým vyriešiť ich problémy a ohlasovať dobrú zvesť. Dávajúc život, život nájdete; dávajúc nádej, nájdete nádej; milujúc nájdete lásku.

Očakávam od vás konkrétne skutky: prijať utečencov, prejavíť blízkosť chudobným, byť tvorivý v katechéze, ohlasovať evanjelium, uvádzať do života modlitby. V dôsledku toho očakávam zoštíhlenie štruktúr, nové využitie veľkých domov na diela, ktoré viac zodpovedajú aktuálnym potrebám evanjelizácie a lásky k blíznym, prispôbenie vašich diel novým potrebám.

5. Očakávam, že každá forma zasväteného života bude skúmať, čo Boh a dnešné ľudstvo požadujú.

Kontemplatívne zamerané kláštory a spoločenstvá by sa mohli navzájom stretať alebo sa rôznymi spôsobmi spájať, aby si vymenili skúsenosti zo života modlitby; z toho, ako rásť v spoločenstve s celou Cirkvou, ako pomáhať prenasledovaným kresťanom, ako prijímať a sprevádzať tých, ktorí hľadajú intenzívnejší duchovný život alebo potrebujú morálnu či materiálnu pomoc.

To isté môžu robiť charitatívne inštitúty, ktoré sa venujú vyučovaniu, podpore kultúry, hlásaniu evanjelia či osobitným pastoračným službám, a tiež sekulárne inštitúty v ich rozmanitej prítomnosti v spoločenských štruktúrach. Fantázia Ducha Svätého vytvorila také rôznorodé spôsoby života a rôzne diela, že nie je jednoduché ich katalogizovať alebo usporiadať podľa nejakej šablóny. Preto nie je možné, aby som spomenul každú jednotlivú formu charizmy. Avšak nikto sa v tomto roku nemôže vyhnúť serióznemu preskúmaniu toho, akým spôsobom je prítomný v živote Cirkvi a ako odpovedá na trvalé i nové otázky, ktoré okolo nás vyvstávajú, na volanie chudobných.

Iba v pozornosti voči núdznym tohto sveta a v poslušnosti voči vnuknutiam Ducha sa Rok zasväteného života môže premeniť na skutočný kairos, na Boží čas, bohatý na milosť a premenu.

III - horizonty Roka zasväteného života

1. Týmto svojím listom sa obraciam nielen na zasvätené osoby, ale aj na laikov, ktorí sa podieľajú na ich ideáloch, duchu, poslaní. Niektoré rehoľné inštitúty majú v tomto dávnu tradíciu, iné majú novšiu skúsenosť.

V skutočnosti je okolo každej rehoľnej rodiny, ako aj spoločnosti apoštolského života a samotných sekulárnych inštitútov oveľa širšia rodina, „charizmatická rodina“, ktorá zahŕňa

FRANTIŠEK: Apoštolský list všetkým zasväteným osobám pri príležitosti Roku zasväteného života

niekoľko inštitútov, ktoré sa hlásia k tej istej charizme, a predovšetkým kresťanských laikov, ktorí sa cítia byť povolani podieľať sa práve v ich laickej situácii na tej istej charismatickej skutočnosti.

Povzbudzujem aj vás, laici, prežívajte tento Rok zasväteného života ako milosť, ktorá vám umožní viac si uvedomiť prijatý dar. Slávte ho s celou „rodinou“, aby ste spoločne rástli a odpovedali na volanie Ducha v dnešnej spoločnosti. Pri niektorých príležitostiach, keď sa zasvätené osoby rôznych inštitútov počas tohto roka stretnú, zúčastnite sa aj vy na znak toho, že ide o jeden Boží dar. Tak spoznáte aj skúsenosti iných charismatických rodín či iných laických skupín a vzájomne sa obohatíte a podporíte.

2. Rok zasväteného života sa netýka len zasvätených osôb, ale celej Cirkvi. Preto sa obraciam na celý kresťanský ľud, aby si čoraz viac uvedomoval dar prítomnosti toľkých zasvätených mužov a žien, dedičov veľkých svätých, ktorí tvorili dejiny kresťanstva. Veď čo by bola Cirkev bez sv. Benedikta a sv. Bazila; bez sv. Augustína a sv. Bernarda; bez sv. Františka a sv. Dominika; bez sv. Ignáca z Loyoly a sv. Terézie z Avily; bez sv. Angely Merici a sv. Vincenta z Paoly. Zoznam by mohol byť temer nekonečný, až po sv. Jána Bosca či blahoslavenú Terezu z Kalkaty. Blahoslavený pápež Pavol VI. právom zvolal: „Bez tohto konkrétneho znamenia by hrozilo riziko, že láska, ktorá oživuje celú Cirkev, vychladne, spásny paradox evanjelia sa otupí a „sol“ viery sa rozpustí vo svete, ktorý je čoraz viac sekularizovaný“ (Evangelica testificatio, 3).

Vyzývam teda všetky kresťanské spoločenstvá, aby tento rok prežívali predovšetkým ako podakovanie Pánovi a vďačnú spomienku na dary, ktoré sme dostali a stále dostávame prostredníctvom svätosti zakladateľov a zakladateľiek a vernosti mnohých zasvätených osôb ich charizme. Pozyvám všetkých, aby sa zišli okolo zasvätených osôb, radovali sa s nimi a prežívali s nimi ich problémy, spolupracovali s nimi, nakoľko je to možné, pri plnení ich služby a uskutočňovaní ich diela, ktoré napokon patrí celej Cirkvi. Dajte im pocítiť lásku a srdečný vzťah celého kresťanského ľudu.

Nech je zvelebený Pán za šťastnú zhodu, že v Roku zasväteného života sa koná aj synoda o rodine. Rodina a zasvätený život sú totiž povolania, ktoré prinášajú všetkým bohatstvo a milosť; sú priestormi poľudšťovania pri budovaní životných vzťahov, miestami evanjelizácie. Pritom si môžu navzájom pomáhať.

3. Týmto svojím listom si dovoľujem obrátiť sa aj na zasvätené osoby a členov bratstiev a komunít patriacich k cirkvám odlišných tradícií, ako je katolícka. Mníšstvo je dedičstvom nerozdelenej Cirkvi, ktoré je stále veľmi živé jednak v pravoslávnych cirkvách, jednak v Katolíckej cirkvi. Mníšskym hnutím, ako aj ďalšími skúsenosťami z doby, v ktorej bola západná Cirkev ešte zjednotená, sa inšpirujú podobné iniciatívy vznikajúce v rámci reformovaných cirkevných spoločenstiev, pričom v ich lone následne vytvárajú ďalšie formy spoločenstiev bratského života a služby.

Kongregácia pre inštitúty zasväteného života a spoločenstvá apoštolského života naplánovala iniciatívy zamerané na stretnutie s tými, ktorí sa podieľajú na skúsenostiach zasväteného a bratského života v rôznych cirkvách. Vrelo povzbudzujem do týchto stretnutí podporujúcich vzájomné poznanie, úctu a spoluprácu, lebo ekumenizmus zasväteného života prispieva k rozširovaniu cesty vedúcej k jednote medzi všetkými cirkvami.

4. Nemôžeme zabudnúť ani na to, že fenomén mníšstva a iné prejavy reholného bratstva sú prítomné vo všetkých veľkých náboženstvách. Nechýbajú tiež overené skúsenosti dialógu medzi mníchmi niektorých veľkých náboženských tradícií. Želám si, aby Rok zasväteného života bol príležitosťou na zhodnotenie prejdenej cesty, na zvýšenie citlivosti všetkých zasvätených osôb v tomto smere, na pýtanie sa, aké ďalšie kroky treba podniknúť pre čoraz hlbšie vzájomné poznanie a spoluprácu v toľkých spoločných oblastiach služby ľudskému životu.

Spoločne ísť vždy znamená obohatenie a môže to otvoriť nové cesty pre vzťahy medzi ľuďmi a kultúrami, ktoré sú v tomto období, zdá sa, spojené s mnohými ťažkosťami.

5. Nakoniec sa osobitne obraciam na svojich bratov v biskupskej službe. Nech je tento rok príležitosťou, aby ste srdečne a s radosťou prijali zasvätený život ako duchovný kapitál, ktorý „sa zvelaďuje tak na osov svojich členov, ako aj na dobro celého Kristovho tela“ (Lumen gentium, 43). „Zasvätený život je darom Cirkvi, rodí sa v Cirkvi, rozvíja sa v Cirkvi a celý je zameraný na Cirkev.“⁹ Pretože je darovaný Cirkvi, nejde o izolovanú alebo okrajovú skutočnosť, ale je s ňou podstatne spojený, „je niečím, čo sa nás týka“, ako to v roku 1994 potvrdila aj Biskupská synoda na tému Zasvätený život a jeho poslanie vo svete. Nachádza sa v samotnom srdci Cirkvi ako rozhodujúci prvok jej poslania, lebo vyjadruje vnútornú povahu kresťanského povolania a smerovanie celej Cirkvi k jednote s jediným Ženíchom; teda „patrí [...] neoddeliteľne k jej životu a jej svätosti“¹⁰.

V tomto kontexte vyzývam vás, pastieri partikulárnych cirkví, aby ste vo vašich spoločenstvách venovali osobitnú starostlivosť podpore jednotlivých chariziem, či už tých historických, alebo aj nových, aby ste podporovali, povzbudzovali, pomáhali pri ich rozlišovaní, boli im nežne a láskyplne nablízku v situáciách utrpenia a slabosti, v ktorých sa môžu nachádzať niektoré zasvätené osoby, a predovšetkým aby ste svojím učením oboznamovali Boží ľud s významom zasväteného života, nech jeho krása a svätosť v Cirkvi naplno zažiaru.

Márii, Panne načúvania a kontemplácie, prvej učeníčke jej milovaného Syna, zverujem tento Rok zasväteného života. Na ňu, milovanú Otcovu dcéru, odetú všetkými darmi milosti, hľadme ako na neprekonateľný vzor nasledovania Krista v láske k Bohu a v službe bližnému.

Už teraz som s vami všetkými vďačný za dary milosti a svetla, ktorými nás Pán chce obohatiť, a všetkých nech vás sprevádza moje apoštolské požehnanie.

Vo Vatikáne 21. novembra 2014, na sviatok Obetovania Panny Márie.

---

1. Los caminos del Evangelio. Apoštolský list rehoľníkom a rehoľníckam Latinskej Ameriky pri príležitosti päťstoročnice evanjelizácie Nového sveta, 29. júna 1990, 26.

2. KONGREGÁCIA PRE INŠTITÚTY ZASVÄTENÉHO ŽIVOTA A SPOLOČNOSTI APOŠTOLSKÉHO ŽIVOTA, Religiosi e promozione umana, 24.

3. Príhovor k rektorom a študentom pápežských kolégií a konviktov v Ríme, 12. mája 2014.

4. KONGREGÁCIA PRE INŠTITÚTY ZASVÄTENÉHO ŽIVOTA A SPOLOČNOSTI APOŠTOLSKÉHO ŽIVOTA, obežník Scrutate, 1.

5. Homília na sviatok Obetovania Pána, 2. februára 2013.

6. Apoštolský list Novo millennio ineunte, 6. januára 2001, 43.

FRANTIŠEK: Apoštolský list všetkým zasväteným osobám pri
príležitosti Roku zasväteného života

7. Apoštolská exhortácia *Evangelii gaudium*, 24. novembra 2013, 87.
8. Ján Pavol II., apoštolská posynodálna exhortácia *Vita consecrata*, 25. marca 1996, 51.
9. Kard. J. M. Bergoglio, príhovor na Synode o zasvätenom živote a jeho poslaní v Cirkvi a vo svete, XVI. plenárne zasadanie, 13. októbra 1994.
- 10 Tamže, 44.